

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU UGOVORA IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I REPUBLIKE BELORUSIJE O PRAVNOJ POMOĆI U GRAĐANSKIM I KRIVIČNIM STVARIMA

Član 1.

Potvrđuje se Ugovor između Republike Srbije i Republike Belorusije o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima, potpisan 12. marta 2013. godine u Minsku, u originalu na srpskom i ruskom jeziku.

Član 2.

Tekst Ugovora u originalu na srpskom jeziku glasi :

UGOVOR

IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I REPUBLIKE BELORUSIJE O PRAVNOJ POMOĆI U GRAĐANSKIM I KRIVIČNIM STVARIMA

Republika Srbija i Republika Belorusija (u daljem tekstu: strane ugovornice) u želji za razvijanjem uzajamnog poverenja i saradnje u oblasti pravne pomoći u građanskim i krivičnim stvarima, a u cilju efikasnijeg ostvarivanja prava i interesa svojih državljana, kao i unapređenja sveukupnih odnosa i saradnje između dve države, sporazumele su se o sledećem:

PRVO POGLAVLJE

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Pružanje pravne pomoći

Strane ugovornice će, na zahtev, pružati jedna drugoj pravnu pomoć u građanskim i krivičnim stvarima pod uslovima i na način utvrđen ovim ugovorom.

Pod „građanskim stvarima” u smislu ovog ugovora, podrazumevaju se i privredne i porodične stvari.

Pod „krivičnim stvarima” u smislu ovog ugovora, podrazumevaju se krivična dela predviđena zakonodavstvom strana ugovornica.

Pravnu pomoć ukazuju sudovi i drugi organi strana ugovornica koji su, po propisima svoje države, nadležni da odlučuju o stvarima iz st. 1. do 3. ovog člana.

Član 2.

Pravna zaštita i slobodan pristup sudovima i drugim organima

Državljeni jedne strane ugovornice imaju jednaku pravnu zaštitu u postupcima pred sudovima i drugim organima druge strane ugovornice kao i njeni državljani.

Državljeni jedne strane ugovornice imaju na teritoriji druge strane ugovornice slobodan pristup sudovima i drugim organima. Pred ovim organima oni mogu da zastupaju svoje interese, podnose zahteve i preduzimaju radnje pod istim uslovima kao i njeni sopstveni državljani.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana primenjuju se i na pravna lica osnovana u skladu sa zakonima strane ugovornice na čijoj se teritoriji nalazi njihovo sedište.

Član 3.

Obim pravne pomoći

Pravna pomoć, u smislu ovog ugovora, obuhvata uručivanje i dostavljanje dokumenata, obaveštenja i predmeta, ispitivanje i saslušanje stranaka, svedoka, veštaka i drugih lica uključujući i korišćenje audio i video-konferencijske veze, pretresanje, uviđaj, veštačenje, zaplena, odnosno privremeno oduzimanje predmeta, dostavljanje podataka bez zamolnice, formiranje zajedničkih istražnih timova, privremenu predaju lica lišenih slobode, priznanje i izvršenje sudskih odluka u građanskim stvarima, priznanje i izvršenje sudskih odluka kojima je dosuđen imovinsko pravni zahtev u krivičnim stvarima, ustupanje i preuzimanje krivičnog

gonjenja drugih procesnih radnji u skladu sa važećim zakonodavstvima strana ugovornica.

Predmete i izvornike akata i pismena koji su dostavljeni radi izvršenja zamolnice, strana molilja vratiće što pre zamoljenoj državi, ukoliko ih se ona ne odrekne.

Član 4.

Način komunikacije

Radi pružanja pravne pomoći, prema ovom ugovoru, sudovi i drugi nadležni organi strana ugovornica međusobno komuniciraju preko svojih centralnih organa, i to:

- Za Republiku Srbiju - preko Ministarstva pravde i državne uprave Republike Srbije;

- Za Republiku Belorusiju – preko Generalnog javnog tužilaštva Republike Belorusije, Istražnog komiteta Republike Belorusije, Komiteta državne bezbednosti Republike Belorusije (u vezi krivičnih dela), Ministarstva pravde Republike Belorusije, Vrhovnog suda Republike Belorusije (u vezi građanskih stvari), Višeg privrednog suda Republike Belorusije (u vezi privrednih stvari).

Centralni organi strana ugovornica međusobno komuniciraju neposredno ili diplomatskim putem .

Izuzetno, od stava 1. ovog člana, kod opštih vidova pružanja pravne pomoći koji se odnose na uručivanje i dostavljanje određenih akata, dokumenata i obaveštenja, kao i izvođenje određenih procesnih radnji sudovi strana ugovornica mogu komunicirati neposredno. Ugovorne strane će razmeniti spiskove sudova nadležnih za neposrednu komunikaciju.

U hitnim slučajevima, kada se pruža pravna pomoć u krivičnim stvarima, sudovi i drugi nadležni organi strana ugovornica mogu međusobno komunicirati i preko Međunarodne organizacije kriminalističke policije (INTERPOL).

U slučajevima iz stava 4. ovog člana, sudovi i drugi nadležni organi strana ugovornica obavezni su da primerak zamolnice u krivičnim stvarima dostave centralnom organu zamoljene strane ugovornice.

Član 5.

Obaveza sačinjavanja zamolnice

Zahtev za pružanje pravne pomoći prema ovom ugovoru podnosi se u vidu zamolnice.

Zamolnicu podnosi sud ili drugi nadležni organ strane ugovornice kojoj je pravna pomoć potrebna (u daljem tekstu: strana molilja) i upućuje je nadležnom sudu ili drugom nadležnom organu strane ugovornice od koje se traži pravna pomoć (u daljem tekstu: zamoljena strana).

Član 6.

Sadržina zamolnice

Zamolnica sadrži:

- naziv organa strane molilje od koga potiče zamolnica;

- naziv organa kome se zamolnica upućuje, a ukoliko nije poznat njegov tačan naziv, oznaku „nadležni organ”, uz naziv zamoljene strane;

- prezime, ime, datum rođenja, prebivalište ili boravište, zanimanje i državljanstvo lica odnosno naziv i sedište pravnih lica i njihovo svojstvo u građanskom ili krivičnom postupku;

- ime, prezime i adresu pravnih zastupnika stranaka, ako ih imaju;

- oznaku spisa i sažet opis predmeta, a u krivičnim stvarima i tekst odredaba krivičnog zakona;

- opis tražene pravne pomoći, razlog slanja zamolnice, ako je potrebno ispitati ili saslušati lica – pitanja koja treba razjasniti;

- naziv akta i adresu lica kome treba dostaviti ovaj akt;

- druge elemente predviđene ovim ugovorom za pojedine vidove pravne pomoći;

Zamolnica i drugi akti koji su u njenom prilogu treba da budu potpisani i potvrđeni zvaničnim pečatom suda ili drugog nadležnog organa strane molilje.

Zamoljena strana može tražiti dodatna obaveštenja i akte koji su joj potrebni za izvršenje zamolnice.

Član 7.

Jezik

Zamolnica i akti koje treba dostaviti uz zamolnicu saglasno odredbama ovog ugovora sastavljaju se na službenom (državnom) jeziku strane molilje i njima se prilaže prevod na službeni (državni) jezik zamoljene strane. Tačnost prevoda dokumenata potvrđuje prevodilac u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom strane ugovornice na čijoj je teritoriji prevod pripremljen.

Odgovori na zamolnice dostavljaju se na jeziku zamoljene strane.

Član 8.

Način pružanja pravne pomoći

Postupanje po zamolnicama vrši se bez odlaganja po propisima zamoljene strane.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, zamoljeni organ će, na zahtev suda ili drugog organa od koga potiče zamolnica, moći da postupi na način koji je posebno označen u zamolnici, ako to nije u suprotnosti sa javnim poretkom zamoljene strane.

Član 9.

Ustupanje zamolnice nadležnom organu

Ako sud ili drugi nadležni organ kome je zamolnica upućena nije nadležan za postupanje, zamolnicu će bez odlaganja ustupiti nadležnom sudu ili drugom nadležnom organu na teritoriji zamoljene strane, o čemu će obavestiti organ koji mu je zamolnicu dostavio.

Član 10.

Nemogućnost udovoljenja zamolnici

Ako zamoljeni organ nije mogao da udovolji zamolnici, odmah će o tome obavestiti organ strane molilje i vratiće dostavljena akta uz navođenje razloga zbog kojih nije mogao da postupi po zamolnici.

Član 11.

Dostavljanje dokumenata

U zahtevu za uručenje, odnosno dostavljanje dokumenata moraju biti navedeni tačna adresa primaoca i naziv dokumenta koji se uručuje.

Zamoljena strana će preduzeti potrebne mere za utvrđivanje prave adrese, ako se lice kome treba izvršiti dostavljanje ne može pronaći na adresi označenoj u zamolnici. Ako nije moguće utvrditi tačnu adresu, zamoljena strana obaveštava o tome stranu molilju i vraća joj dokumente.

Uručenje, odnosno dostavljanje akta se dokazuje potvrdom o dostavljanju koja se sastavlja po propisima zamoljene strane. U potvrdi o dostavljanju mora biti naznačeno mesto i datum prijema i potpis primaoca ili označen drugačiji način dostavljanja.

Član 12.

Strane ugovornice imaju pravo da uručuju dokumenta sopstvenim državljanima, kao i da od njih uzimaju izjave preko svojih diplomatskih ili konzularnih predstavništava, bez prinudnih mera.

Član 13.

Odbijanje pravne pomoći

Zamoljena strana će odbiti da ukaže pravnu pomoć ako nisu ispunjeni uslovi za pružanje pravne pomoći predviđeni ovim ugovorom. Zamoljena strana može odbiti ukazivanje pravne pomoći ako smatra da bi udovoljenje zamolnici ugrozilo njen suverenitet ili bezbednost ili bi bilo u suprotnosti sa njenim pravnim poretkom.

Član 14.

Odlaganje pružanja pravne pomoći

Zamoljena strana može da odloži pružanje pravne pomoći iz naročito opravdanih razloga i o tome obaveštava stranu molilju.

Član 15.

Troškovi ukazivanja pravne pomoći

Svaka strana ugovornica snosi troškove ukazivanja pravne pomoći koji su nastali na njenoj teritoriji, ako ovim ugovorom nije drugačije određeno.

Strane ugovornice neće zahtevati naknadu troškova za izvršene radnje po zamolnicama, osim nagrade za izvršeno veštačenje i druge troškove nastale povodom veštačenja, kao i troškove privremenog upućivanja lica lišenog slobode u zamoljenoj strani, radi ispitivanja u svojstvu svedoka, ili oštećenog, na teritoriju strane molilje.

Veštačenje se može usloviti prethodnim polaganjem predujma kod nadležnog organa zamoljene strane.

Svedoku, oštećenom ili veštaku koji se odazove pozivu suda ili drugog nadležnog organa države molilje pripada pravo na naknadu putnih troškova i troškova boravka, saglasno propisima strane molilje.

U pozivu će se navesti koje naknade pripadaju licima iz stava 4. ovog člana, a na njihov zahtev daće im se predujam za pokriće troškova.

Član 16.

Zaštita pozvanih lica

Svedok, oštećeni ili veštak koji se pojavljuje pred sudom ili drugim nadležnim organom strane molilje na osnovu poziva koji mu je dostavljen od strane tog organa ne može, bez obzira na njegovo državljanstvo, biti pozvan na krivičnu ili administrativnu odgovornost, lišen slobode zbog krivičnog ili drugog kažnjivog dela koje je počinio pre ulaska u stranu molilju, niti može biti upućen na izdržavanje kazne zatvora na osnovu neke ranije donesene sudske odluke.

Pozvano lice gubi garancije iz stava 1. ovoga člana ako u roku od 15 dana, od dana kada mu je saopšteno da njegovo prisustvo više nije potrebno ne napusti, teritoriju strane molilje. U ovaj rok se ne računa vreme u kome pozvano lice iz objektivnih razloga nije moglo da napusti teritoriju strane molilje.

Poziv licu iz stava 1. ovog člana ne sme da sadrži pretnju upotrebe prinudnih sredstava u slučaju neodazivanja.

Član 17.

Obaveštenje o propisima

Centralni organi strana ugovornica iz člana 4. ovog ugovora dostavljajuće, na zahtev, jedno drugom tekst propisa koji važe ili su važili na teritoriji njihove države, a po potrebi i obaveštenja o određenim pravnim pitanjima u vezi sa materijom koja je predmet ovog ugovora.

DRUGO POGLAVLJE

PRAVNA POMOĆ U GRAĆANSKIM STVARIMA

Član 18.

1. Oslobođenje od davanja obezbeđenja parničnih troškova i oslobođenje od plaćanja troškova sudskog postupka

Nije dozvoljeno da sud strane ugovornice od državljanina druge strane ugovornice koji učestvuje u sudskom postupku zahteva polaganje predujma za obezbeđenje parničnih troškova samo zato što je strani državljanin i na teritoriji te strane ugovornice nema boravište ili prebivalište.

Državljanin jedne strane ugovornice na teritoriji druge strane ugovornice snosi sudske troškove, uključujući predujam, pod istim uslovima i u istom obimu kao i državljanin ove strane ugovornice.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana shodno se primenjuju i na pravna lica.

Član 19.

Državljeni jedne strane ugovornice kada se pojavljuju pred sudovima druge strane ugovornice imaju pravo na oslobođenje od plaćanja sudskih taksa i troškova, kao i na besplatnu pravnu pomoć u toku postupka, pod istim uslovima i u istom obimu kao i njeni sopstveni državljani.

Molbu, u smislu stava 1. ovog člana, državljanin jedne strane ugovornice može podneti neposredno nadležnom sudu druge strane ugovornice ili sudu strane ugovornice čiji je državljanin, ako na njenoj teritoriji ima prebivalište ili boravište. Sud strane ugovornice čija je stranka državljanin dostaviće molbu nadležnom sudu druge strane ugovornice na način predviđen članom 4. ovog ugovora.

Član 20.

Uverenje o imovnom stanju na osnovu kojeg se priznaju olakšice iz člana 19. stav 1. ovog ugovora, izdaje nadležni organ one strane ugovornice na čijoj teritoriji molilac ima prebivalište ili boravište.

Ako molilac ima prebivalište ili boravište na teritoriji treće države, ovo uverenje na teritoriji treće države može izdati nadležno diplomatsko-konzularno predstavništvo strane ugovornice čiji je on državljanin, na osnovu podataka pribavljenih od nadležnih organa.

Sud koji odlučuje o zahtevu za ostvarivanje prava na oslobođenje od plaćanja troškova sudskog postupka iz člana 19. stav 1. ovog ugovora, može, po potrebi, tražiti dodatna obaveštenja od organa strane ugovornice čiji je molilac državljanin.

2. Postupanje po zamolnicama u građanskim stvarima

Član 21.

Sud ili drugi organ od koga potiče zamolnica biće na svoj zahtev blagovremeno obavešten o vremenu i mestu izvršenja tražene radnje kako bi eventualno zainteresovana stranka mogla tome da prisustvuje. Sudovi mogu vršiti ovo obaveštenje neposredno.

Član 22.

Strane ugovornice pružaće jedna drugoj pomoć u utvrđivanju adrese lica koja se nalaze na njihovoj teritoriji, ako se to traži radi ostvarivanja prava njihovih državljana u postupku pred organima nadležnim za odlučivanje u građanskim stvarima u smislu ovog ugovora i ako se u tu svrhu pruže odgovarajući podaci.

Zahtev iz stava 1. ovog člana upućuje se organu druge strane ugovornice na način predviđen članom 4. ovog ugovora.

3. Isprave

Član 23.

Oslobođenje od legalizacije

Javne isprave koje je sastavio ili izdao sud ili drugi nadležni organ jedne strane ugovornice i koje su snabdevane potpisom i službenim pečatom nije potrebno dalje overavati radi upotrebe pred organima druge strane ugovornice. Isto tako, nije potrebna ni dalja overa privatnih isprava ako je ove overio sud ili drugi nadležni organ.

Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na prepise javnih i privatnih isprava koje je overio sud ili drugi nadležni organ.

Član 24.

Dokazna snaga javnih isprava

Javne isprave izdate od nadležnih organa jedne strane ugovornice imaju pred organima druge strane ugovornice istu dokaznu snagu kao i domaće javne isprave.

Član 25.

Dostavljanje isprava o statusu lica

Nadležni organi strana ugovornica dostavljaju jedni drugima, po molbi, izvode iz matičnih knjiga kao i pravnosnažne sudske odluke koje se odnose na lična stanja državljana druge strane ugovornice, kao i izvode iz privrednog registra koji potvrđuju pravni status stranih pravnih lica.

Isprave i sudske odluke iz stava 1. ovog člana dostavljaju se, bez taksa i troškova, nadležnom organu druge strane ugovornice.

4. Zaostavštine

Član 26.

Državljeni jedne strane ugovornice mogu na teritoriji druge strane ugovornice sticati imovinska prava na osnovu zakonskog ili testamentarnog nasleđivanja pod istim uslovima i u istom obimu kao i sopstveni državljeni te strane ugovornice.

Državljeni jedne strane ugovornice mogu izjavom poslednje volje raspolagati svojom imovinom koja se nalazi na teritoriji druge strane ugovornice.

Član 27.

Ako je prema merodavnom pravu koje se primenjuje na raspravljanje zaostavštine ovog ugovora naslednik država, pokretna imovina pripada državi ugovornici čiji je državljanin bio ostavilac u vreme smrti, a nepokretna imovina državi ugovornici na čijoj se teritoriji ova imovina nalazi.

5. Priznanje i izvršenje sudskih odluka

Član 28.

Sudske odluke

Strana ugovornica priznaće i izvršiće na svojoj teritoriji, pod uslovima utvrđenim ovim ugovorom, sledeće sudske odluke donete na teritoriji druge strane ugovornice:

- 1) sudske odluke u građanskim stvarima;
- 2) sudske odluke u krivičnim stvarima, u delu kojim je odlučeno o imovinsko-pravnim zahtevima.

Sudskom odlukom u smislu stava 1. ovog člana smatra se i poravnanje zaključeno pred sudom, kao i odluka drugog organa koja je u državi u kojoj je doneta izjednačena sa sudskom odlukom, odnosno sudskim poravnanjem, ako se tom odlukom uređuju odnosi u statusnim, porodičnim i imovinsko-pravnim odnosima sa međunarodnim elementom.

Član 29.

Uslovi za priznanje i izvršenje

Sudske odluke iz člana 28. ovog ugovora priznaju se i izvršavaju ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- da je odluka pravnosnažna i izvršna po zakonu strane ugovornice na čijoj je teritoriji donesena;
- da po zakonu strane ugovornice u kojoj se priznanje, odnosno izvršenje traži, donošenje odluke u toj pravnoj stvari nije u isključivoj nadležnosti domaće suda ili drugog organa zamoljene strane;
- da je strana koja nije učestvovala u postupku i protiv koje je sudska odluka donesena bila uredno i blagovremeno pozvana da učestvuje u postupku prema zakonu strane ugovornice, čiji je sud doneo odluku, odnosno u slučaju procesne nesposobnosti bila pravilno zastupana;
- da između istih stranaka u istoj stvari na teritoriji zamoljene strane u kojoj se priznanje, odnosno izvršenje traži nije od suda ranije donesena pravnosnažna odluka ili nije priznata neka sudska odluka treće države o istoj stvari;
- da između istih stranaka u istoj stvari nije ranije pokrenut postupak, odnosno započeta parnica pred sudom one države ugovornice u kojoj se traži priznanje, odnosno izvršenje;
- da priznanje, odnosno izvršenje odluke nije u suprotnosti sa javnim poretkom strane ugovornice u kojoj se priznanje, odnosno izvršenje traži;
- da u skladu s zakonodavstvom strane ugovornice u kojoj se traži priznanje i izvršenje odluke nije nastupila zastarelost izvršenja te odluke .

Član 30.

Zahtev za priznanje i izvršenje

Zahtev za priznanje i izvršenje sudske odluke zainteresovana stranka podnosi nadležnom sudu strane ugovornice u kojoj se traži priznanje i izvršenje ili nadležnom sudu strane ugovornice gde je odluka doneta, koji će zahtev dostaviti na način predviđen članom 4. ovog ugovora.

Zahtev za priznanje i izvršenje može podneti svako ko ima pravni interes za priznanje i izvršenje.

Uz zahtev za priznanje i izvršenje sudske odluke prilažu se:

- original ili overeni prepis sudske odluke ili poravnanja sa potvrdom da je odluka pravnosnažna i izvršna, ako to ne proizilazi iz odluke;
- potvrda da je stranka koja nije učestvovala u postupku i protiv koje je odluka doneta bila uredno i blagovremeno pozvana da učestvuje u postupku, odnosno da je procesno nesposobna stranka bila pravilno zastupana u skladu sa zakonom strane ugovornice čiji je organ doneo odluku;
- dokument koji potvrđuje delimično izvršenje odluke na datum uručenja zahteva.

Zahtev i dokumenti koji mu se prilažu moraju imati overeni prevod na zvanični (državni) jezik zamoljene strane.

Član 31.

Postupak priznanja i izvršenja

Postupak priznanja i izvršenja odluke sprovodi se po zakonu strane ugovornice na čijoj teritoriji se traži priznanje i izvršenje.

Sud koji odlučuje o zahtevu za priznanje i izvršenje odluke ograničiće se samo na utvrđivanje postojanja uslova predviđenih u čl. 28. do 30. ovog ugovora.

TREĆE POGLAVLJE

PRAVNA POMOĆ U KRIVIČNIM STVARIMA

Član 32.

Pretres i zaplena

Uz zamolnicu za pretres lica ili prostorija ili zaplenu, odnosno privremeno oduzimanje predmeta, prilaže se jedan primerak ili overen prepis odluke organa koji moli ovu radnju.

Član 33.

Predaja predmeta

Predmeti, dokumenta ili spisi, mogu se zapleniti i predati drugoj strani ugovornici u skladu sa zakonom zamoljene strane ugovornice, ako o tome postoji zahtev i odluka nadležnog organa strane molilje.

Zamoljena strana može da odloži predaju predmeta, pismena ili spisa, ako su joj potrebni u drugom krivičnom postupku koji je u toku.

Strana molilja će vratiti predmete, dokumenata ili spise, zamoljenoj strani, nakon okončanja krivičnog postupka za koji su bili traženi, ukoliko se zamoljena strana tog ne odrekne.

Član 34.

Privremena predaja lica lišenog slobode

Ukoliko strana ugovornica koja sprovodi krivični postupak pozove radi ispitivanja, oštećenog ili veštaka, lice koje je lišeno slobode u drugoj strani ugovornici, u svojstvu svedoka, ono može biti privremeno predato strani molilji.

Strana molilja dužna je da privremeno predato lice vrati u roku koji odredi zamoljena država.

Privremena predaja će se odbiti:

- ako se lice lišeno slobode ne saglasi sa privremenom predajom;
- ako bi usled privremene predaje moglo doći do produženja njegovog lišenja slobode;
- ako po mišljenju zamoljene države, postoje drugi važni razlozi protiv njegove privremene predaje državi molilji.

Privremena predaja se može odložiti ako je prisustvo lica lišenog slobode potrebno u krivičnom postupku koji se vodi na teritoriji zamoljene strane.

Ako zamoljena strana udovolji zamolnici, strana molilja je dužna da lice lišeno slobode drži u pritvoru za vreme njegovog boravka na teritoriji strane molilje i da ga, po preduzetoj radnji pravne pomoći, odmah vrati zamoljenoj strani ukoliko ona ne zahteva da predato lice bude pušteno na slobodu. Predato lice uživa zaštitu predviđenu u članu 16. ovog ugovora.

Ako treća država treba da preda jednoj od strana ugovornica lice lišeno slobode, preko teritorije druge strane ugovornice, druga strana ugovornica će, u skladu sa odredbama ovog ugovora, odobriti tranzit lica lišenog slobode, ako ono nije državljanin te druge strane ugovornice.

U slučaju iz stava 6. ovog člana predato lice mora biti u pritvoru na teritoriji zamoljene strane za tranzit, ukoliko država od koje je zatražena predaja ne zahteva da ono bude pušteno na slobodu.

Član 35.

Prisustvo radnjama pravne pomoći

Na izričitu molbu strane molilje, zamoljena strana obavestiće je o odluci donetoj u vezi molbe za prisustvovanje preduzimanju radnje pravne pomoći i o mestu i vremenu izvršenja zamolnice.

Predstavnici zainteresovanih pravosudnih organa i lica koja učestvuju u krivičnom postupku, kao i njihovi pravni zastupnici, mogu prisustvovati prilikom preduzimanja radnje pravne pomoći, uz saglasnost organa zamoljene strane iz člana 4. ovog ugovora. Ova lica uživaju zaštitu predviđenu u članu 16. ovog ugovora.

Član 36.

Zajednički istražni timovi

Ako to opravdavaju okolnosti slučaja, sporazumom organa iz člana 4. ovog ugovora, mogu se formirati zajednički istražni timovi radi preduzimanja koordinisanih i usklađenih istražnih radnji, naročito kada se radi o teškim oblicima kriminala.

Zajednički istražni tim formira se za svaki konkretan slučaj. U tom cilju nadležni organ strane molilje dostavlja zahtev za formiranje zajedničkog istražnog tima nadležnom organu zamoljene strane iz člana 4. ovog ugovora, koji o svojoj odluci obaveštava stranu molilju.

Ako se zamoljena strana, saglasi sa zahtevom iz stava 2. ovog člana, obavestiće o tome stranu molilju i istovremeno dostaviti spisak službenih lica uključenih u tim.

Odluku o formiranju zajedničkog istražnog tima zaključuju rukovodioci organa iz člana 4. ovog ugovora.

Odlukom o formiranju zajedničkog istražnog tima određuje se vođa tima i članovi, nadležnost i vreme delovanja tima.

Članovi tima imaju pravo da prisustvuju svim istražnim radnjama koje sprovodi zajednički istražni tim, osim onima kojima to nije dozvoljeno po domaćem pravu države na čijoj teritoriji se sprovodi istražna radnja.

Članovi zajedničkog istražnog tima neposredno međusobno sarađuju, usaglašavaju glavne pravce istrage, sprovođenje istražnih radnji, razmenjuju dobijene informacije.

Istražne radnje vrše članovi zajedničkog istražnog tima one ugovorne strane na čijoj se teritoriji one sprovode, u skladu sa krivičnim zakonodavstvom strane

ugovornice na čijoj se teritoriji preduzima istražna radnja. Učešće članova zajedničkog istražnog tima jedne ugovorne strane u sprovođenju istražnih radnji na teritoriji druge ugovorne strane organizuje se na način predviđen u čl. 8. i 35. ovog ugovora.

Informacije koje bi bile važne nadležnim organima dweju strana ugovornica, a do kojih su članovi tima došli u toku svog rada u timu, mogu se, uz saglasnost obe strane, koristiti i za krivično gonjenje u slučajevima za koje nije formiran zajednički istražni tim.

Član 37.

Obaveštenja iz kaznene evidencije

Strane ugovornice svakih šest meseci obaveštavaju jedna drugu o svim osudama državljana druge strane ugovornice.

Državni organ nadležan za vođenje kaznene evidencije jedne države ugovornice, na zahtev pravosudnog organa druge države ugovornice, pred kojim se vodi krivični postupak, dostaviće izvod iz kaznene evidencije.

Član 38.

Obaveštenje o vođenju krivičnog postupka

Nadležni organi strana ugovornica, na molbu, dostavljaju jedni drugima podatke o krivičnim postupcima koji se vode protiv državljana druge strane ugovornice.

Član 39.

Dostavljanje podataka bez zamolnice

Strane ugovornice mogu, i bez prethodno upućene zamolnice, dostavljati jedna drugoj podatke o krivičnim delima i učiniocima do kojih su

došle, ukoliko smatraju da bi ti podaci mogli biti od koristi za pokretanje ili vođenje krivičnog postupka ili bi mogli dovesti do upućivanja zamolnice shodno odredbama ovog ugovora.

Dostavljanje podataka iz stava 1. ovog člana vrši se samo u slučaju da to ne ometa vođenje krivičnog postupka na teritoriji te strane ugovornice.

Član 40.

Odbijanje pravne pomoći

Strane ugovornice odbiće pravnu pomoć i :

- ako delo, koje je navedeno u zamolnici, po pravu zamoljene strane ugovornice nije krivično delo;

- ako je zamolnica u vezi sa delom, koje je po mišljenju zamoljene strane, političke ili vojne prirode.

Član 41.

Ustupanje i preuzimanje krivičnog gonjenja

Ako je državljanin jedne strane ugovornice ili lice koje na njoj teritoriji ima prebivalište učinilo krivično delo na teritoriji druge strane ugovornice, koje je

predviđeno kao krivično delo u obema stranama ugovornicama, strana ugovornica u kojoj je delo učinjeno može zamoliti drugu stranu ugovornicu da preuzme krivično gonjenje.

Nadležni organi zamoljene strane ugovornice sprovode krivični postupak, u skladu s propisima te države.

Član 42.

U zamolnici za preuzimanje krivičnog gonjenja mora biti opisano činjenično stanje i moraju biti navedeni što potpuniji podaci o okrivljenom, njegovom državljanstvu i prebivalištu ili boravištu.

Uz zamolnicu se prilažu:

- 1) spisi u izvorniku ili overenom prepisu;
- 2) dokaz o državljanstvu, prebivalištu, odnosno boravištu lica za koje se moli preuzimanje krivičnog gonjenja;
- 3) izvod odredaba iz krivičnog zakona koje se u toj krivičnoj stvari primenjuju u strani molilji;
- 4) izjave oštećenih.

Izjava oštećenog lica koja je potrebna za pokretanje krivičnog postupka u strani molilji ima pravno dejstvo i u zamoljenoj strani.

Zamoljena strana obaveštava stranu molilju da li je preuzela krivično gonjenje. Ako zamoljena strana ne prihvati zamolnicu za preuzimanje krivičnog gonjenja, odmah će obavestiti stranu molilju i vratiti joj spise koji su dostavljeni uz zamolnicu.

Član 43.

Nadležni organi strane molilje privremeno se odriču mera gonjenja za dela navedena u zamolnici za preuzimanje krivičnog gonjenja. Od takvih mera se u svakom slučaju odustaje:

- 1) ako je nadležni sud ili nadležni organ zamoljene strane konačno obustavio krivični postupak zbog nedostatka dokaza ili zato što učinjeno delo nije krivično delo;
- 2) ako je okrivljeni u zamoljenoj strani ugovornici pravnosnažno oslobođen;
- 3) ako je odluka suda koja je donesena u zamoljenoj strani već izvršena ili izvršenju nema mesta po zakonu ili zbog akta o pomilovanju ili amnestiji, ili je prema pravu zamoljene strane nastupila zastarelost.

Član 44.

Zamoljena strana obaveštava stranu molilju o ishodu krivičnog postupka u vezi sa zamolnicom za preuzimanje krivičnog gonjenja i radi toga dostavlja pravnosnažnu odluku u izvorniku ili overenom prepisu.

ČETVRTO POGLAVLJE

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 45.

Rešavanje sporova

Sporna pitanja u vezi sa primenom i tumačenjem ovog ugovora strane ugovornice će rešavati putem konsultacija i pregovora.

Član 46.

Ovaj ugovor podleže potvrđivanju.

Ugovor stupa na snagu danom prijema poslednje note kojima se strane ugovornice uzajamno obaveštavaju o sprovedenom postupku potvrđivanja u skladu sa njihovim zakonodavstvom.

Ugovor se zaključuje na neodređeno vreme. Svaka strana ugovornica može ugovor otkazati pismeno diplomatskim putem, i u tom slučaju ugovor prestaje da važi nakon isteka šest meseci od dana prijema obaveštenja o otkazivanju.

Ovaj ugovor je sačinjen u Minsku, 12.marta 2013. godine, u dva originalna primerka, svaki na srpskom i ruskom jeziku, s tim da su svi tekstovi podjednako verodostojni. U slučaju razlika u tumačenju odredaba ovog ugovora merodavan je tekst na ruskom jeziku.

Za Republiku Srbiju

Za Republiku Belorusiju

Ivan Mrkić

Oleg Leonidović Sliževski

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije - Međunarodni ugovori”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Ugovor između Republike Srbije i Republike Belorusije o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima, sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4. kojim je propisano da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZA POTVRĐIVANJE UGOVORA

Republika Srbija i Republika Belorusija nemaju zaključen ugovor o pravnoj pomoći, odnosno ugovor kojim bi se regulisalo pitanje pravne saradnje između dve države u građanskim i krivičnim stvarima.

Navedena saradnja između dve države je sve češća jer građani obe države i pravna lica sve češće ostavruju pravne kontakte. Pored toga, kriminal kao društvena pojava ne poznaje državne granice. Sve to zahteva efikasnu pravnu saradnju između državnih organa dveju država, a zaključivanje ovog ugovora će bitno doprineti da se ta saradnja podigne na viši nivo. Zaključivanjem ovog ugovora olakšaće se i ubrzati pravni saobraćaj između dve države i garantovaće se pravna sigurnost fizičkim i pravnim licima jedne države na teritoriji druge države.

Efikasno pružanje pravne pomoći doprinosi i ostvarivanju nekih od osnovnih ljudskih prava koja se tiču slobodnog pristupa sudovima, prava na odbranu, na efikasnu sudsku zaštitu i druga prava. U tom smislu, zaključivanje ovog ugovora doprineće efikasnijem ostvarivanju i zaštiti ljudskih prava.

Obe države su već izrazile interes da se pitanje pružanja pravne pomoći uredi bilateralnim ugovorom.

Prilikom bilateralnih susreta delegacija Republike Srbije i Republike Belorusije koji su održani dana 12. marta 2013. godine u Minsku, Ivan Mrkić, ministar inostranih poslova i Oleg Leonidovič Sliževski, ministar pravde Republike Belorusije potpisali su Ugovor između Republike Srbije i Republike Belorusije o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima.

Donošenje Zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Srbije i Republike Belorusije o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima, predstavlja novi konkretan doprinos stvaranju povoljnijih uslova za dalje unapređenje bilateralne saradnje između dveju država.

III. OCENA POTREBE FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPOROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.